VIKIPEEDIA

Meriami keel

See artikkel ootab keeletoimetamist.
Kui oskad, siis palun aita artiklit keeleliselt parandada (https://et.wikipedia.org/w/index.php?title=Meriami_keel&action=edit). (Kuidas ja millal see märkus eemaldada?)

See artikkel vajab toimetamist. *(Oktoober 2019)*
Palun aita artiklit toimetada (https://et.wikipedia.org/w/index.php?title=Meriami_keel&action=edit). (Kuidas ja millal see märkus eemaldada?)

Meriami keel on Paapua Ida-Fly-taguse keelerühma keel. Samasse rühma kuuluvad veel näiteks vipi keel ja bine keel. Alternatiivsed nimetused on Ida-Torres, Mer, Meriam Mir, Mir, Miriam, Miriam-Mir.[2] Meriami keel on ainus Paapua keel, mida räägitakse Austraalias.[3][4][2] Täpsemalt räägitakse keelt Queenslandi osariigis, Ida-Torrese väina saartel ja Darnley saarel.[2]

Meriami keel on ohustatud keel, sest kõnelejaid on 2006. aastal toimunud loenduse tulemuste põhjal vaid 210.[2]

meriami keel	
Kõneldakse	Austraalias
Piirkonnad	Queensland, Ida-Torrese väina saared, Darnley saar
Kokku kõnelejaid	217 (2016)[1]
Keelesugulus	Paapua keeled Ida-Fly-tagused keeled **meriami keel**
Keelekoodid	
ISO 639-3	ulk

Sisukord

Keele struktuur
- Fonoloogia
- Arvsõnad

Keelenäited
Kirjaviis
Huvitavat
Viited

Keele struktuur

Fonoloogia

Eesvokaalid: a, e, ì, i

Tagavokaalid: ò, o, ù, u [3]

Diftongid: ai, ei, òi, ui, au, eu, ìu, iu, ou, ui[5]

Frikatiivid: s, z

Klusiilid: b, d, g, k, p, t

Lateraalid: l

Nasaalid: m, n

Poolvokaalid: w, y

Värihäälikud: r [3]

Meriami keeles on rõhk konstratiivne ning võib esineda esimeses või teises silbis. Näiteks *tábo* (madu) and *tabó* (kael).

Häälikut *a* saab hääldada kahel viisil – [a] ja [ə]. [a] esineb rõhulistes silpides ja kinnistes rõhuta silpides. [ə] esineb tavaliselt silpides enne rõhku ja vahel lahtites rõhuta silpides.[3]

Meriami keelele on omane verbi asetus lauses pärast alust. Morfoloogiliselt on meriami keel aglutineeriv keel.[6]

Arvsõnad

üks - *netat*

kaks - *neisi*

kolm - *neisi-netat*

neli - *neisi-neisi*

viis - *neisi-neisi-netat*

kuus - *neisi-neisi-neisi*

seitse - *neisi-neisi-neisi-netat*

kaheksa - *neisi-neisi-neisi-neisi*

üheksa - *neisi-neisi-neisi-neisi-netat*

kümme - *neisi-neisi-neisi-neisi-neisi*[7]

Keelenäited

Nako ma nali? – Kuidas sul läheb?

Debe idim! – Tere hommikust!

Debe gerger! – Tere päevast!

Debe ki! – Tere õhtust![8]

Aka nade ki ardirare? Ge au? – Kuhu me selle paneme? Sinna?

Mena igardare! – Jätkake selle kandmist! [3]

Kirjaviis

Ladina kirjaviis [3]

Huvitavat

Meriami keelel puuduvad hetkel dialektid. Kunagi oli Erubi ja Ugari saartel olemas oma murre, kuid nüüdseks on erinevused kadunud.

Viimaseid muutusi keeles on sõna *debelang* (hea maitse, kena) lõpu muutus *lang*>*lag*.[3]

Viited

1. http://stat.data.abs.gov.au/Index.aspx?DataSetCode=ABS_C16_T09_SA
2. Ethnologue (http://www.ethnologue.com/language/ulk) Vaadatud 01.11.2013
3. Wikipedia (https://en.wikipedia.org/wiki/Meriam_Mir_language) Vaadatud 01.11.2013
4. Eesti Keele Instituut (http://www.eki.ee/knab/lgv/ppx.htm) Vaadatud 01.11.2013
5. Omniglot (http://www.omniglot.com/writing/meriammir.htm) Vaadatud 01.11.2013
6. The Linguist List (http://linguistlist.org/issues/24/24-1270.html) Vaadatud 01.11.2013
7. Zompist (http://www.zompist.com/numbers.htm) Vaadatud 03.11.2013
8. Jennifer's Language Page (http://users.elite.net/runner/jennifers/Country%20Greetings%20PNG.htm) Vaadatud 01.11.2013

Pärit leheküljelt "https://et.wikipedia.org/w/index.php?title=Meriami_keel&oldid=5473999"

Selle lehekülje viimane muutmine: 10:30, 24. oktoober 2019.

Tekst on kasutatav vastavalt Creative Commonsi litsentsile "Autorile viitamine + jagamine samadel tingimustel"; sellele võivad lisanduda täiendavad tingimused. Täpsemalt vaata Wikimedia kasutamistingimustest.